

Česká republika

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Třesovice

Třesovice 74, 503 15 Nechanice

Identifikátor školy: 600 088 294

Termín konání orientační inspekce: 24. a 25. dubna 2003

Čj.:	091 620/03-5199
Signatura:	oilaw113

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola, Třesovice se k 1. lednu 2003 stala příspěvkovou organizací zřízenou Obcí Třesovice 30, 503 15 Nechanice. Dvoutřídní mateřská škola s kapacitou 35 dětí sdružuje školní jídelnu s kapacitou 40 jídel. K 24. 4. 2003 bylo do mateřské školy zapsáno 35 dětí z obcí: Třesovice, Mokrovousy, Dohalice, Sadová, Popovice, Sobětuš, Střezetice, Tůně a Suché. Do první třídy dochází 12 dětí ve věku 3 – 4 let a jedno dítě dvouleté, do druhé třídy dochází 22 dětí ve věku 4 – 7 let (z těchto dětí má 5 odloženou školní docházku). Provoz mateřské školy je od 7,00 do 16,00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci zajišťovaly v době inspekce tři učitelky, včetně ředitelky s dlouholetou praxí ve vedoucí funkci. Všechny učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro učitelství v mateřské škole. Jedna z učitelek měla v době inspekce snížený pracovní úvazek na 80,6%, ostatní pracovaly na plný pracovní úvazek. Rozvržení pracovní doby učitelek je účelné, jejich souběžné působení probíhá v době pobytu dětí venku a při organizaci stravování. Ředitelka školy absolvovala kurz pro logopedické asistentky, zkušenosti využívá při individuální preventivní logopedické péči s dětmi.

Ředitelka sleduje plnění pracovních povinností u pedagogických i provozních zaměstnanců. Pro tyto účely zpracovala *Plán hospitací* (jako součást Školního vzdělávacího programu) s konkrétními cíli, které ale málo korespondují s plánovanými záměry a cíli mateřské školy danými pro školní rok v dokumentaci. O uskutečněných hospitacích, kterých bylo dostatečné množství, vede záznamové archy. Prokazatelné kontroly provozních pracovníků zaznamenává do *Sešitu kontrol*, realizuje je však méně často. Ze záznamů i ze sledovaného pohospitačního rozhovoru ředitelky s učitelkou je zřejmé, že se ředitelka soustřeďuje více na popis sledovaných jevů a hodnocení kladů práce učitelek. Negativa nezaznamenává, při pohospitačním rozhovoru na ně též neupozornila.

Všechny učitelky si zvyšují odbornou kvalifikaci častou účastí na odborných seminářích Pedagogického centra, Hradec Králové. Pro další vzdělávání mají vypracovaný funkční plán. Absolvované akce korespondují s cíli, potřebami a zaměřením školy i jednotlivých učitelek.

Ředitelka písemně stanovila kritéria pro hodnocení práce zaměstnanců školy, která jsou všem známá.

Organizaci činnosti mateřské školy a kompetence jednotlivců ředitelka určila v několika velmi funkčně zpracovaných řádech (viz výčet dokladů) a pracovních náplních. Informace o provozních a pedagogických záležitostech předává zaměstnancům při pravidelných poradách, které plánuje v dokumentu *Plán pedagogických porad pro školní rok 2002/2003*. Kvalitní zápisy z pedagogických rad dokládají systematickou práci ředitelky v oblasti plánování rozvoje mateřské školy. Rodiče jsou o dění v mateřské škole informováni při pravidelných schůzkách

(dokladováno zápisy), neformálních společných akcích a prostřednictvím nástěnek. Informace na nástěnkách v mateřské škole jsou rodičům méně dostupné z důvodu svázení dětí z okolních obcí, informační zpravodaje nebo letáčky škola neposkytuje. Veřejnost není o činnosti mateřské školy nijak prokazatelně informována. Mateřská škola rozvíjí spolupráci se Základní školou, Dohalice a Mateřskou školou, Mžany.

Mateřská škola se nachází ve středu obce, v budově bývalé základní školy. Za budovou je téměř nevybavená školní zahrada bez jakékoliv vzrostlé zeleně poskytující dětem stín. V přízemí jednopatrové budovy se nachází školní kuchyň, jídelna, prostorná třída pro starší děti a společná šatna (velmi malá pro stávající počet dětí). V prvním poschodí je menší třída pro mladší děti, ředitelna, skladové prostory a pro obě třídy společné hygienické zařízení. Umístění sociálního zařízení pouze v prvním poschodí je vzhledem k bezpečnosti dětí nevyhovující (děti z přízemí musí chodit samy po schodech do prvního patra). Mateřská škola je vybavená starším nábytkem. Některý je již velmi nevzhledný (např. v herním koutku), židličky a stoly nevyhovují svojí velikostí potřebám všech dětí. Lehátka jsou již několik let neesteticky složená v jedné ze tříd bez jakéhokoliv zakrytí (na tuto skutečnost upozorňováno již předchozí inspekci). V této třídě je velmi málo nábytku, koutek pro hru a relaxaci dětí pouze jeden, v přízemní třídě dva. Prostory, které má škola k dispozici, jsou využívány. Uspořádání některých prostor ale není optimálně řešeno z hlediska estetiky a čistoty (dlouhodoběji nevymalováno), nejsou realizována některá opatření k zajištění bezpečnosti dětí (neoznačený první a poslední schod, porušené podlahy na chodbě a v první třídě, sociální zařízení v poschodí).

Didaktických pomůcek a dětské literatury mají děti k dispozici velmi málo, většina jich je zastaralá. Hraček mají dostatek pouze v jedné třídě, ve druhé nemají k trvalému využívání téměř žádné. Menší je vybavení výtvarnými potřebami a materiály. Mateřská škola má novější pianino, využívá radiomagnetofony, videopřehrávač a televizor. Učitelky mají k dispozici starší kopírovací zařízení, počítač nemají.

Ředitelka školy se věnuje plánování obnovy zařízení (*Plán materiálního vybavení a oprav*), situaci každoročně analyzuje ve *Výroční zprávě školy*. Veškeré její snahy ale nenacházejí patřičnou odezvu u zřizovatele.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy jsou velmi dobré, materiálně-technické podmínky jsou průměrné až pouze vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Učitelky zpracovaly základní obsah vzdělávání do *Školního vzdělávacího programu Písnička*. Ze školního programu zpracovávají pro obě třídy společný třídní vzdělávací program, ve kterém plánují (po týdnech) konkrétnější činnosti. Jednotlivé učitelky se na práci s dětmi samostatně připravují (zcela podrobně) ještě v písemných přípravách. V uvedených programech se méně věnují promyšlenému plánování her jako nejdůležitějšího prostředku vzdělávání předškolních dětí. Školní vzdělávací program je doplněn *Plánem hudebního kroužku „Písnička“*.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace mateřské školy průkazně zachycuje průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti.

Naplňování výchovně-vzdělávacích cílů učitelky kontrolují zatím pouze v rámci sledování rozvoje jednotlivců. O pozorování dětí vedou funkční písemné záznamy do sešitu, ve kterém popisují nejdůležitější oblasti vývoje dítěte a zároveň oblasti, ve kterých děti potřebují intenzivnější individuální péči. Diagnostiku základních znalostí a dovedností vedou na přehledných záznamech o všech dětech ze třídy. Pro děti s odloženou školní docházkou učitelky velmi dobře zpracovaly funkční individuální výchovně-vzdělávací plány, které korespondují se závěry vyšetření pedagogicko-psychologické poradny. Analýzu uplynulého školního roku ředitelka zpracovala do *Výroční zprávy školy za školní rok 2001/2002*.

Mateřská škola nemá zpracovaný komplexní systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů.

Pedagogické záměry mateřské školy, které jsou zpracovány ve *Školním vzdělávacím programu*, nejsou vždy v praxi plně realizovány. Upřednostňování rozvoje smyslového vnímání jako základu veškerého poznávání nebylo v době inspekce realizováno, není ani patrné ze zpracovaných vzdělávacích programů školy. V oblasti péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami učitelky vhodně realizují péči o děti s odkladem školní docházky. Ředitelka poskytuje (ve spolupráci s klinickým logopedem) individuální preventivní logopedickou péči dětem s vadami řeči. V mateřské škole se děti pravidelně účastní pěveckého kroužku, který vedou obě učitelky. Plánované formy vzdělávání učitelky realizují také pouze částečně.

Vhodné pedagogické záměry a formy práce, které učitelky plánují ve Školním vzdělávacím programu, nejsou v plné míře v praxi uplatňovány.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Sledované výchovně-vzdělávací činnosti byly ve vyváženém poměru spontánních a řízených aktivit, které se ale vzájemně méně prolínaly. Jednotlivé úseky dne byly zbytečně strukturované, hromadně organizované. Učitelky byly velmi málo připravené na přímou práci s dětmi. Pomůcky a hračky pro spontánní hru dětí většinou cíleně nepřipravovaly, děti si je ke hře vybíraly samy z trvalé nabídky tříd (pouze jedna učitelky v průběhu her začala s dětmi vyrábět pomůcku pro obohacení hry).

Při spontánních činnostech probíhaly zejména námětové a konstruktivní hry, ve kterých se odrážely velmi hezké vzájemné vztahy mezi dětmi i dětmi a učitelkami. Spontánní atmosféru třídy provázelo autonomní chování většiny dětí, jejich schopnost spolupráce a vzájemná důvěra. Učitelky s dětmi vyváženě a přiměřeně komunikovaly, neverbální komunikace využívaly méně. Do 7,45 hodin byly výchovně-vzdělávacímu procesu v jedné třídě, kde se děti schází, přítomny dvě učitelky. Obě dohlížely na hru dětí, taktně do her v případě potřeby vstupovaly a napomáhaly dětem při jejich rozvíjení. Časový prostor souběžného výchovně-vzdělávacího působení učitelky nevyužily k rozvoji individuálních kompetencí dětí. Neměly připravenou cílenou didaktickou činnost, která by spoluvytvářela proces integrovaného tematického učení. Pouze jedna námětová hra svým obsahem prolínala s tématem, v ostatních případech nebylo her využíváno jako vhodného prostředku aktivního přirozeného učení dětí. Osobnostní rozvoj dětí tak učitelky při hrách dostatečně nepodporovaly.

Ve zvolených hrách byla většina dětí aktivních, k silnější emočnímu zaujetí došlo jen u několika málo dětí. Možnost seberealizace jednotlivců byla omezená vlivem nižší nabídky pomůcek i činností. V jednom případě spontánní hrou prolínala individuální řízená pracovní činnost a skupinová činnost rozvíjející poznání dětí. V tomto případě se realizovaný projekt vhodně odrážel v činnostech několika dětí. Učitelky respektovaly individuální tempo dětí při hrách, hra však byla vždy hromadně ukončena, bez možnosti ponechání rozestavěných pomůcek.

Převažující pozitivní hodnocení učitelek při hrách směřovalo většinou k jednotlivcům, bylo věcné a konkrétní. Sociální rozvoj dětí je učitelkami přiměřeně stimulován, děti jsou vedeny ke vzájemnému respektování a toleranci, částečně k rozvoji zdravého sebevědomí, sebedůvěry a sebeúcty. Většina dětí má vypěstované základní zdvořilostní návyky. Děti jsou velice komunikativní, úroveň jejich řečových dovedností je přiměřená věku.

Sledované řízené pohybové, pracovní a hudební činnosti probíhaly převážně frontální formou, stejně tak i organizace stravování. V činnostech se odráželo reálné prostředí, na které učitelky při své práci s dětmi navazovaly, stejně jako na předchozí zážitky a zkušenosti dětí. Současně tyto zážitky učitelky využívaly pro vstupní motivaci k činnostem. Děti se aktivně zapojily do pohybových a pracovních činností, hudební činnosti se vlivem nedostatečné motivace a málo promyšlené organizace nerozvinuly. Učitelka nezvládla také organizaci ranního cvičení s šesti přítomnými dětmi, přestože o pohyb měly děti velký zájem. Pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky je přiměřený věku. Ve většinou vyváženém verbálním projevu měly děti dostatek příležitostí k samostatnému řečovému projevu.

Při hodnocení individuálních vzdělávacích pokroků a průběhových výsledků převažovalo pozitivní, motivující hodnocení, které ale nebylo vždy objektivní. Např. v situaci, kdy se všechny děti nestačily vlivem nevhodné organizace zapojit do pracovní činnosti, byly pozitivně hodnoceny pouze děti, které se na činnostech podílely. Tímto necitlivým hodnocením byly ostatní zklamáni. Prožitky úspěchu tak učitelka posilovala pouze u některých dětí. K sebehodnocení děti vedené nejsou.

V řízených činnostech učitelky méně podporovaly rozvoj samostatnosti dětí. Zcela nesamostatné byly děti při stravování. Obsluhu zajišťovaly učitelky nebo dvě vybrané děti. Estetika a kultura stolování je na nižší úrovni.

Přirozené učení dětí formou individuální a skupinové práce se v průběhu inspekční činnosti objevilo v menší míře. V práci učitelek převažovalo předávání hotových poznatků nad metodami vedoucími k získávání dovedností vlastní zkušeností, prožitkem a aktivním řešením problémů. Učitelky nemohly vzhledem ke způsobu organizace řízených činností také plně respektovat individuální potřeby dětí, včetně všech potřeb psychohygienických. Vhodným způsobem není využíván zavedený pitný režim (tekutiny děti nemají ve třídě, aby se mohly samy kdykoliv napít).

Úroveň poznatků (včetně poznatků a dovedností vztahujících se k životnímu prostředí) a myšlenkových operací dětí je průměrná, u některých dětí spíše nižší. Představitost a fantazie dětí se přiměřeně rozvíjí. Vlivem soustavné péče v kroužku Písnička mají děti výborné hudebně-pohybové dovednosti.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy jsou hodnoceny v činnostech spontánních i řízených jako průměrné, v oblasti organizace činností až téměř pouze vyhovující.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení jsou v souladu.

Mateřská škola pravidelně organizuje několik akcí pro děti a rodiče. Tradicí jsou vánoční a jarní besídky pro rodiče, oslavy Dne dětí a maškarní karnevaly. Bohatá je nabídka kulturních akcí a výletů pro děti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* (Obec Třesovice, starosta, 31. 10. 2002)
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení* (KÚ Královéhradeckého kraje, vedoucí OŠMT, 17. 1. 2003, č.j. SM/8953/02)
3. *Výkaz o mateřské škole* Skol MŠMT V 1-01, 30. 9. 2002)
4. Podkladová inspekční dokumentace, dotazník pro ředitele před inspekcí, přehled o počtu dětí
5. *Školní vzdělávací program Mateřské školy, Třesovice Písnička - šk. rok 2002/2003* s přílohami:
  - *Roční plán školy*
  - *Plán pedagogických rad*
  - *Plán hospitací*
  - *Plán vzdělávání*
  - *Kritéria pro hodnocení práce pedagogů a jejich vzdělávací činnosti*
  - *Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků*
  - *Kritéria hodnocení pracovníků MŠ Třesovice*
  - *Práva a povinnosti rodičů*
  - *Plán materiálního vybavení*
  - *Plán hudebního kroužku Písnička*
  - *Plánované akce školy*
6. *Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě* (MŠ Třesovice, ředitelka, 6. 9. 2002)
7. *Organizační řád mateřské školy* (MŠ Třesovice, ředitelka, 1. 1. 2003)
8. *Vnitřní řád mateřské školy – organizační řád pro pedagogické pracovníky, organizační řád pro provozní pracovníky* (MŠ Třesovice, ředitelka, nedatováno)
9. *Vnitřní předpis* (MŠ Třesovice, ředitelka, 23. 1. 2003)
10. *Školní řád* (MŠ Třesovice, ředitelka, 2. 9. 2002)
11. *Provozní řád mateřské školy* (MŠ Třesovice, ředitelka, nedatováno)
12. *Jmenovací dekret pro ředitelku školy* (Obec Třesovice, starosta, 6. 12. 2002)
13. *Výroční zpráva školy za šk. rok 2001/2002* (MŠ Třesovice, ředitelka)
14. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání učitelek MŠ Třesovice
15. Pracovní náplně učitelek MŠ Třesovice
16. Záznamové archy o hospitaci ve školním roce 2002/2003
17. Sešit kontrol za roky 1999-2003
18. Zápisy z pedagogických porad ve školním roce 2002/2003

19. Zápisy ze schůzek s rodiči ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
20. Třídní vzdělávací program pro školní rok 2002/2003
21. Dokumentace tříd MŠ Třesovice pro školní rok 2002/2003: přehledy výchovné práce, přehledy docházky dětí, evidenční listy, sešit záznamů o dětech, individuální výchovně-vzdělávací plány dětí s dokladem školní docházky
22. Kroniky, fotoalba

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou velmi dobře rozvíjeny z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelek. Ředitelka má dlouhodobou praxi v řízení mateřské školy a pro funkční organizační systém zpracovala dostatek kvalitních dokumentů. Drobné rezervy jsou v kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy.

Negativně se ve vzdělávacím procesu mateřské školy odráží její materiálně-technické podmínky. Prostory mateřské školy nejsou vhodně upraveny pro předškolní děti z hlediska funkčnosti a bezpečného pobytu dětí. Zcela nedostačující je vybavení třídy v prvním patře. V menší míře je škola vybavená pomůckami, zcela nevybavená je školní zahrada.

Výchovně-vzdělávací proces a jeho výsledky jsou negativně ovlivněny převládající nevhodnou organizací činností. Přílišná organizovanost se zbytečnými prostoji neumožňují dostatečné rozvíjení osobních kompetencí jednotlivých dětí. Pozitivní je kladný a citlivý vztah všech učitelek k dětem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Monika Bourová	M. Bourová, v.r

V Hradci Králové dne 29. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Miloslava Javůrková

M. Javůrková, v.r

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – KÚ Královéhradeckého kraje OŠMT HK	2003-06-20	091 817/03-5199
Zřizovatel – Obec Třesovice 30 503 15 Nechanice	2003-06-20	091 816/03-5199
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány